

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

387.6

Hely

Idő

1919.

Személy

Szerző:

Cím:

A Tőzsde megnyitása

Forrás:

Az Újság

Bp

(Helv)

1919. X. 21

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(O)

A tőzsde megnyitása.

(Hausse az egész vonalon. — Magas árak az áru-tőzsdén. — A Girót be kell kapcsolni a forgalomba.)

— Az Újság tudósítójától. —

Ünnepies hangulat szállta meg ma reggel a tőzsde környékét. Pontosan hét hónapi hallgatás után ismét megnyitott a tőzsde, ezuttal a régi hivatalos forgalom keretei és előírásai szerint. Már 9—10

órákor élénk volt a tőzsde környéke. A premiér láza már a kora reggeli órákban kergette be a tőzsde termeibe a tőzsde tagjait. Az ellenőrzés könnyebb megejthetése végett csak a Nádor-utcai kapu volt nyitva. Itt a titkárok mindenkit leigazoltak és csak az új látogatójegy előmutatóját engedték be a tőzsdére. Tíz óra után már megtelt a tőzsde nagyterme, a melyet fűtőanyag híján nem tudtak befűteni. A fázósabb tőzsdetagok télikabátban jelentek meg a börze parkettjén. A terem falait elborították a tanács által kiadott hirdetmények. Az egyikben a tanács felhívja a tőzsde látogatóit, hogy »hangos nyilatkozataiktól és cselekményektől« tartózkodjanak, mert rendezavarás esetén nemcsak fegyelmi vizsgálatot indít a tanács, hanem szükség esetén a forgalmat is beszünteti. Azok ellen pedig, a kik kartársaikat

megsértik, a fegyelmi szabályok alapján a legszigorubbann fognak eljárni. Közben ellepik a termet a bankdiszponensek és a bankigazgatók, valamint a tőzsdetanácsosok. Bankigazgatók közül megjelentek Krausz Simon, a ki az értéktüzetli árjegyző bizottság első ülésén elnökölt. Ott láttuk Fleissig Sándort, a Magyar Bank igazgatóját, Berger Mórt, a Mercur igazgatóját, Miklós igazgatót, Hirschl igazgatót, a Magyar Országos Bank tőzsdeosztályának vezetőjét, Wertheimer kereskedelmibank igazgatót, Tóth igazgatót, a Hitelbank tőzsdeosztályának vezetőjét, Török tőzsdediszponenst, Austerlitz cégvezetőt, azután Poll igazgatót, Lédig cégvezetőt, Kreutzer Jenőt, a Hazai Bank igazgatóját.

Az ügynökök valósággal megrohanják a tőzsdei diszponenseket, a kik főleg vételi megbízásokat adnak. Már a hangulaton meglátszik, hogy a piac szilárdan fog megindulni. A megnyitásra megérkezett Munk Péter, az Értékpapírkereskedők Egyesületének elnöke és Guttman Géza Bécsből. Az ismertebb alakok közül hiányoznak Heim Jaques, a ki Bécsben maradt. Egyelőre Svájcban tartózkodik Bettelheim Mór, a Krausz és Bettelheim cég főnöke. Heidelberg Vilmos pontosan megérkezett a tőzsde megnyitására.

(A megnyitás és az első rémhir.)

Pontban fél 11-kor játszódik le a történelmi pillanat. Scherz titkár hosszasan rizza a csen-

gettyüt és ezzel megadja a jelt az üzletkötésre. Most már elhiszem, hogy feltámadt a kapitalizmus — mondja egy dühös börziáner, egy öreg ember, a ki egész életét a börzén töltötte, egészen érzékenyedik a nagy pillanattól. Vad üvöltés hangzik el az egész teremben, ezer kéz emelkedik egyszerre a levegőbe, még az is ordít, a kinek ninesen üzlete, csak azért, hogy belejőjön a gyakorlatba.

A papírok beosztása a régi maradt, a kulisszapapírokat a boxok körül jegyzi Holics titkár, a korlátpapírokat Mezei és Scherz titkárok jegyzik. Mindjárt az első jegyzés meglepetésszámba megy. Scherz titkár izgatottan írja ki az első árfolyamokat: Spódium 780, Brassói

1000, Országos fa 900. Ezalatt a másik táblánál Mezei titkár is magas kurzusokat jegyez: Magnezit 1150, Bosnyák agrár 700, Kreszekedelmé hitel 230—235. A kulisszpiacson a Fabank 1500 K-án indul, a Déli vasut Zucker Béla, Vágó Leó és Grossmann Adolf vásárlásaira 282-re emelkedik. Csakhamar az egész vonalon 50—100 koronás áremelkedés mutatkozik, sőt a Brassói, Guttmann, Ganz 200 K-val emelkednek. Schwarz Jakab, Hornig, Schnürmacher vételre Győrölaj 100 K-val, Trüszel, Leszámitoló bank 40—50 K-val emelkednek. Ekkor megjelenik a teremben az első rémhirterjesztő: meghalt Wilson, jelenti. De kiderül hamarosan, hogy egy szó sem igaz a hirtől. Bécsi eladásokra később kissé ellanyhul az üzlet. A korlátpiacson újabb áremelkedést ért el az Auer, melyet főleg Magaziner Jenő vásárolt. A Baróti 35 K-val, az Országos fatermelő 100 K-val emelkedett. Főleg az utóbbi papírban volt igen élénk üzlet. Elhanyagoltak maradtak a malomértékek és a gépgyári értékek. Az utóbbiak közül csupán a Ganz emelkedett arra a hirre, hogy angolok érdeklődnek a vállalat iránt. Legszilárdabban a faértékek feküdtek. A textilpapírok közül feltűnt a Goldberger emelkedése. Általában a legtöbb papírra vevő volt, eladásra alig kínálta árut.

A brassói cellulóze 200 koronás áremelkedést azzal okolták meg, hogy a vállalat brassói és turócszentmártoni gyára üzemben van és bevételei külföldi valutában, leiban és cseh ko-

ronában folynak be. A regensburgi czukorgyár eladásával kapcsolatban emelkedett a *Leszámítoló bank* és a *Forgalmi bank*. A *Tröszt* arra az információra emelkedett, hogy a vállalat 25 villanytelepe

van és valamennyi üzembem van. Házozási értékek közül az *Adria* 100 K-val emelkedett, az *Atlantica* Róna Ernő vételére elérte a 2000 K-t.

A tőzsde zárata után öt perczel összeült az árjegyző bizottság, a melynek tagjai: *Tóth*, *Wertheimer* igazgatók és *Horovitz*, *Hoch*, *Augenfeld* tőzsdetagok voltak. Az elmöki tiszteti *Krausz* Simon vállalta. Az árjegyzés simán ment, mindössze a *Guttman*, a *Déli vasut* és a *Hungária mütárgya* részvényekben voltak differenciák. A *Guttmann* az 1400 K-ás kurzust, a *Déli vasut*nál a 285 K-ást, a *Hungária mütárgyánál* a 850—875 K-ás kurzust kifogásolták. Ezután megállapították az árjegyzéseket, a melyeket alább közlünk. Külön megjelöljük azokat az árfolyamokat, a melyekre csak pénz volt, de áru híján üzlet nem jött létre.

Osztárk hitel 735—695—705. Magyar hitel 1150—1080—1090. Jelzálogbank 525—475. Leszámítoló bank 550—590. Agrár 870—900. Magyar bank 680—830—820. Hazai bank 470—60. Kereskedelmi bank 4125—4250. Forgalmi bank 550—530—545. Ingatlan 680—620. Fabank 1500—1425—1445. Pesti hazai 15.200 (pézt). *Adria* 2900—3000. *Atlantica* 1950—2000. Közuti 550—65—35. *Déli vasut* 282—59. *Tröszt* 340—380. Borsodmiskolci 1120 (pézt). *Concordia* 600 (pézt). *Elő-budapesti* 1360. *Viktória* 1200 (pézt). Országos bank 470—480. *Magnezit* 1260—75. *Guttman* 1400—1250. *Athenaeum* 500 (pézt). *Csáky* 590—560. *Földbirtok* 510—575. *Államvasut* 1390—1440. *Spódium* 890—840. *Stummer* 1200. *Gummi* 1350—1375. *Telefon* 825—850. *Baróti* 590—620. *Beocsi* 1400—1425. *Szlavónia* 1280—60. *Izzó* 875—910. *Urikány* 1600—1620. *Szászvári* 1270—1235. *Ált. kőszén* 3150—3250. *Salgó* 1580—1510—1530. *Genz* 3750—4000. *Láng* 290—300. *Rima* 1340—1320—1330. *Schlick* 420—440. *Köburg* 700. *Brassói* 1100—1220. *Dancicza* 1300—1330. *Textil* 600—620. *Papir* 800—750. *Flóra* 1100 (pézt). *Goldberger* 540—525—585. *Olaj* 1100—1160. *Klotild* 820—850. *Czukor* 5500—5000. *Városfejlesztési* 680—700. *Nasiczi* 4450. *Haltenyészti* 1975—2000. *Auer* 1180—1210. *Czement* 410 (pézt). *Kohó* 2100 (pézt). *István téglá* 390 (pézt). *Kerámia* 685. *Chinoi* 685. *Hazai fa* 1925—1910. *Pesti hazai sorsjegy* 130—132. *Jelzálog sorsjegy* 160—162.

(Az árutőzsde.)

Ma nyitották meg először hivatalosan az árutőzsdét. A piacon ott láttuk a *Mauthner* cég, a *Monori Magkereskedelmi r.t.*, a *Terra*, a *Földes Győző*, *Frommer* A. Hermann, *Mayer* Henrik és társa cég képviselőit. Üzleti forgalom alig volt, csak vidéki állomásokon tartott árukban jött létre kötés. Igy *zabért* 300 koronát fizettek. Üzlet volt még *csöves tengeriben* is. *Őszi borsóért* ab állomás 230 koronát, *lobabért*

250 koronát, *Viktória-borsóért* 7—7.50 koronát fizettek. A magpiaczon fantasztikus árakat hallottunk. *Államilag ólomzárólt luczerna* 2800 K, *löhére* 2500 K, *czukorrépa* 1500 K, *mohar* 300 K, *hajdina* 300 K körül került forgalomba. Az árutőzsde vezető tagjai közül itt láttuk *Strasser* Alfrédot és *Strasser* Imrét, továbbá *Tschögl* Józsefet és *Weisz* Tódort. Az értéktőzsde vezetői közül a tőzsdén voltak *Keller*, *Antal* és *Bing* Reszó tőzsdetanácsosok.

(A forgalom lebonyolítása.)

A mai rendkívül élénk forgalom a tőzsdetagokat nem tévesztette meg. Általában az a vélekedés, hogy a *Giró* ki-kapcsolása és a *kizárólagos készpénzrendszer* tovább *nem tartható*. Az üzletek technikailag *nem bonyolíthatók* le, mert nincs annyi személyzet, hogy 15—20 helyre el lehessen őket küldeni mindennap értékpapírrért, készpénzért. A forgalom lebonyolítása ennek következtében *nehézkés* és *hovatova teljesen meg fog akadni*, ha egyéb ok

miatt nem, *ugy a kékpénz hiánya miatt*. A mostani rendszer ugyanis az ezres bankjegyeket *teljesen konzumálja* és *kivonja* a forgalomból. A tagok körében az a felfogás, hogy a *Giró* jeltől *bé kell kapcsolni* a forgalomba, eiben a leszámolásoknak *gyakoribb időközökben*, legalább minden harmadik napon kell megtörténni.

(A bécsi tőzsde.)

Bécsből jelentik: A mai értéktőzsde továbbá árfolyamemelkedéssel indult. Különös érdeklődés mutatkozott bankértékek iránt, a melyek 10—40 koronával emelkedtek. A *Depositnenbank* részvényei a vállalat közeli tőkeemelése hírére *180 koronával emelkedtek*. A helyzet képe azonban csakhamar teljesen megváltozott, a mikor a vezető kulisszapirokban nagyobb tehermentesítő eladásokat eszközöltek. Ennek folyamán *Államvasut* 135, *Magyar Hitel* 105, *Alpine* 77, 3%-os *Déli vasut* prioritások 59 koronával csökkentek. Az alacsonyabb kurzusok némi ingadozás mellett zárlatig megmaradtak. Állandó keresletnek csak igen kevés korlátérték örvendett. *Petróleum*, *automobil*- és *hajozási értékek* jelentékenyen olcsóbbak voltak. A befektetési piac megfartotta kedvező irányzatát. *Járadékok* 3—4%-kal emelkedtek.